

Täysistunto

Torstai 11.9.2025 klo 16.00—19.35

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion erityisrahoitustoiminnasta ja sen järjestämisestä sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 64/2025 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ministeri Puisto, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.02 Elinkeinoministeri Sakari Puisto (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tänäkin käsiteltävänä on hallituksen esitys laiksi valtion erityisrahoitustoiminnasta ja sen järjestämisestä sekä siihen liittyviksi laeiksi eli Finnvera Oyj:n kokonaislainsäädäntöuudistus. Esitys perustuu pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman tavoitteisiin, joiden mukaan Finnveran vientiä tukevaa roolia tulee vahvistaa.

Esityksen tavoitteena on parantaa Finnveran toimintaedellytyksiä erityisesti viennin edistämisen osalta, jotta yhtiöllä olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet toimia tehokkaasti valtion erityisrahoitusyhtiönä ja hoitaa yhtiön elinkeino- ja teollisuuspoliittista tehtävää. Esityksellä pyritään vastaamaan hallitusohjelmakirjauksiin siten, että viennin rahoitusta ja Finnveran toimintaa koskevat ehdotukset muodostavat toimivan ja johdonmukaisen kokonaisuuden, joka vahvistaa Suomen vientikauppaa, varmistaa toiminnan osaavan ja huolellisen riskienhallinnan ja valvonnan sekä ohjaa julkista rahoitusta taloutta uudistamaan ja tuottavuuskasvua lisäävään toimintaan.

Laissa säädettäisiin muun muassa yhtiön tarkoituksesta, hallinnosta, tehtävistä, rahoitustoiminnan ehdoista ja päätöksenteosta, taloudellisista toimintaperiaatteista, valtion vastuusta, pääpiirteissään yhtiön käytettävissä olevista rahoitusraameista ottaen huomioon valtion riskinkantokyky sekä yhtiön valvonnasta. Lain kirjoitusasu on saatettu kokonaisuudessaan yleisemmälle tasolle, jolloin yhtiön rahoitustoiminnassa jätetään yhtiölle enemmän tilaa toimia ja harkintavaltaa tehdä rahoitusratkaisuja. Yhtiön toimintaa ohjaavat jatkossakin keskeisesti laissa säädetty itsekannattavuuden noudattaminen ja omistajaohjauksen antamat suuntaviivat. Tältä osin noudatetaan hallitusohjelmakirjausta, jonka mukaan yhtiön rahoittajan roolia vahvistetaan kaikin puolin, kun yhtiön itsenäistä mutta valvottua päätöksentekoroolia vahvistetaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2025 vp

Lakiesityksellä yhtiön tarkoitus- ja tehtävämäärittely siis täsmentyisi ja eri laeissa olevat tehtävät koottaisiin yhteen. Yhtiön tarkoituksena olisi jatkossakin edistää vientiä, suomalaisten yritysten toimintaa, kasvua ja kansainvälistymistä ja Suomen kestävää talouskasvua. Yhtiön tehtäviin kuuluisi myöntää ja hallinnoida luottoja, takuita, takausohjelmia, takauksia ja muita vastuusitoumuksia. Yhtiön ja sen tytäryhtiöiden rahoitussitoumusten määrä voisi olla enintään 50 miljardia euroa ja varainhankinta 20 miljardia euroa.

Myös tämänhetkisistä laintasoisista yhtiön rahoitukseen liittyvistä toimialarajauksista luovutaan, ja lain tarkoituksena on olla jatkossa rahoituksen myöntämisen suhteen toimialaneutraali. Tämän vuoksi esimerkiksi maatalouden alkutuotantoa ja rakennusalan perustajaurakointia on uuden lain myötä mahdollisuus rahoittaa samojen edellytysten ja rahoituskriteerien vallitessa kuin muita rahoitettavia toimialoja. Toimialarajoitukset poistetaan laista sen vuoksi, että näin kaikki liiketoimintamuodot, jotka ovat yhtiön yleisten rahoituskriteerien mukaisia, saatetaan lähtökohtaisesti yhdenvertaiseen asemaan muiden toimialojen kanssa. Jatkossakin kaikkien yritysten ja rahoitushankkeiden tulee täyttää yhtiön rahoituksen yleiset edellytykset.

Yhtiö vahvistaisi toiminnassaan noudatettavat, tarkemmat riskinoton ja rahoituksen periaatteet huomioon ottaen omistajaohjauksen tekemät linjaukset yhtiön riskinoton tavoitteista. Itsekannattavuuden osalta yhtiön tulee jatkossakin pyrkiä siihen, että sen toiminnan menot voidaan pitkällä aikavälillä kattaa yhtiön toiminnasta saatavilla tuloilla. Lisäksi esityksen pääkohtana on se, että valtio vastaa jatkossakin kolmansille yhtiön rahoitussitoumuksista ja valtio sitoutuu Valtiontakuurahaston kautta kattamaan osan yhtiön pääomatarpeesta viennin rahoituksessa. Yhtiön rahoitusvalvonta siirrettäisiin työ- ja elinkeinoministeriöstä Finanssivalvonnan tehtäväksi.

Kumottavassa Valtiontakuurahastosta annetussa laissa olevan talousarvion ulkopuolisen Valtiontakuurahaston sääntely siirretään tähän hallituksen esityksessä olevaan valtion erityisrahoitustoiminnasta ja sen järjestämisestä annettavaan lakiin. Esityksellä kumotaan nykyiset kymmenen lakia, ja näiden myötä kumoutuu yhdeksän asetusta. Lainsäädännön kokonaisuudistuksen tavoitteena onkin selkeyttää ja yksinkertaistaa sääntelyä ja koota se yhteen lakiin. Rahoitustoiminnan pääperiaatteita ei ole tarkoitus muuttaa merkittävästi. Esityksen mahdollistaman Finnveran hallinnon virtaviivaistamisen, viennin rahoituksen tarpeettoman yksityiskohtaisesta sääntelystä luopumisen ja yhtiön toiminnan joustavoittamisen kautta yhtiö voi entistä tehokkaammin tukea suomalaisten yritysten kasvua ja kansainvälistymistä.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan luonteeltaan teknisiä muutoksia kaikkiaan viiteen muuhun lakiin. Nämä ovat tuloverolaki, laki Finanssivalvonnasta, laki Finanssivalvonnan valvontamaksuista, laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä. Virkavalmistelua on tukenut työryhmä, jossa ovat olleet edustettuina työ- ja elinkeinoministeriö, valtiovarainministeriö, Valtiokonttori ja Finnvera. Valmistelun yhteydessä on myös kuultu sidosryhmiä kolmessa laajemman työryhmäkokoonpanon sidosryhmätilaisuudessa vuonna 24 ennen lausuntokierrosta.

Lait on tarkoitettu pääosin tulemaan voimaan 1. päivä tammikuuta 2026. Rahoitusvalvonnan tehtävien siirron vuoksi tätä koskeva 4 luku tulisi kuitenkin voimaan vasta kahden vuoden kuluttua muun lain voimaantulosta.

Arvoisa puhemies! Toivon esityksen saavan myönteisen vastaanoton eduskunnassa. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2025 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

17.08 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Hyvin johdettu talous on yksi yhteiskuntamme tärkeä välttämättömyys. Se on osa kansallista turvallisuutta, ja se keskeisellä tavalla vaikuttaa mahdollisuuksiimme voida hyvin. Kun rahoitusjärjestelmät toimivat vakaasti, yritykset uskaltavat investoida ja työllistää. Kun rahoituksen myöntämiseen on yhtenäiset pelisäännöt, valtion varoja käytetään vaikuttavasti ja vastuullisesti. Tällä hallituksen esityksellä halutaan selkeyttää valtion erityisrahoitustoimintaa. Esitys tuo yhteen useita lakeja ja asetuksia yhdeksi selkeäksi kokonaisuudeksi. Tällainen sääntely, yksinkertaistaminen ja hallinnon selkeyttäminen ovat tervetulleita. Sitä voisi pitää jopa välttämättömänä muuntuvassa ja toimivassa ympäristössä.

Arvoisa puhemies! Erityisrahoituslain tavoitteena on vahvistaa Finnveran toimintaedellytyksiä, jotta se voi entistä paremmin tukea vientiä, investointeja ja elinkeinoelämän kehitystä. Sääntelyuudistus antaa yhtiölle joustavammat työkalut vastata yritysten rahoitustarpeisiin myös sellaisissa tilanteissa, joissa markkinat eivät yksin kykene tarjoamaan riittäviä ratkaisuja. Esityksessä ehdotetaan muun muassa laintasoisista toimialarajoituksista luopumista. Tämä tarkoittaa, että myös maatalouden alkutuotantoa ja rakennusalan perustajaurakointia voidaan tulevaisuudessa rahoittaa samoilla kriteereillä kuin muita toimialoja, mikäli se katsotaan omistajaohjauksessa yhtiön harkinnassa tarpeelliseksi. Tämä lisää oikeudenmukaisuutta ja turvallisen yrittämisen edellytyksiä.

Arvoisa puhemies! Vastuullinen taloudenpito ei kuitenkaan tarkoita, että valtiontaloutta asetetaan riskeille alttiiksi, päinvastoin. Tässä laissa on kiinnitetty erityistä huomiota siihen, että Finnveran riskinkantokyky ja itsekannattavuus säilyvät. Yhtiön rahoitusvalvonta siirtyisi Finanssivalvonnalle, mikä parantaa valvonnan uskottavuutta ja läpinäkyvyyttä. Lisäksi säädettäisiin siitä, että ulkomaille rahoitusta voitaisiin myöntää selkeään suomalaiseen intressiin perustuen. On oikein, että suomalaisina käytämme rahojamme siellä, missä ne vastaavat meidän arvojamme, tavoitteitamme ja tarpeitamme.

Arvoisa puhemies! Tämä laki ei muuta Finnveran perustehtävää. Se pysyy valtion omistamana rahoitusyhtiönä, joka täydentää markkinoita ja jakaa riskiä. Nyt annamme sille päivitetyt ja selkeämmät pelin säännöt, joilla vastataan tämän päivän haasteisiin. Tämä esitys on oivallinen esimerkki siitä, miten talouspolitiikassa voidaan yhdistää vaikuttavuus, riskienhallinta ja elinkeinopolitiikan kehittäminen vastuullisesti. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Koponen, olkaa hyvä.

17.13 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Kiitos ministeri Puistolle asian ansiokkaasta esittelystä. Käsittelyssä oleva hallituksen esityksen tavoite on hallitusohjelman mukaisesti se, että Finnveran vientiä tukevaa roolia vahvistetaan. Finnveran ja Suomen Vientiluoton lait ovat pirstaloituneet kymmeneen eri lakiin ajan saatossa, kun lakeja on muutettu aika ajoin akuutin tarpeen iskiessä. Nyt lakikokonaisuus niputetaan selkeäksi ja hallinnollinen taakka kevenee.

Puhemies! Valvonta siirtyy lain myötä työ- ja elinkeinoministeriöltä Finanssivalvonnalle, ja tähän liittyen oli lausuntopalautteissa tullut hieman kritiikkiä. Pystyisikö ministeri avaamaan tätä vielä hieman? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Aalto-Setälä, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2025 vp

17.14 Pauli Aalto-Setälä kok: Arvoisa puhemies! Hallitusohjelmassa on sovittu, että Orpon hallitus tekee kaikkensa, jotta suomalaiset yritykset menestyisivät kansainvälisillä areenoilla. Rakenteita ja rahoitusta uudistetaan, eli helpotetaan yritystemme toimintaa ja vientimahdollisuuksia. Se tapahtuu muun muassa näin, Finnveraa koskevaa lainsäädäntöä uudistamalla ja selkeyttämällä. Rahoituksesta tulee toimialaneutraali. Jatkossa myös maatalouden alkutuotanto ja rakennusalan perustajaurakointi voivat saada rahoitusta samoilla kriteereillä kuin muutkin toimialat. Miksi muutos? Koska tarvitsemme kipeästi lisää vientiyrityksiä.

Samalla Finnveran on muistettava ja otettava vakavasti riskit, jotka lopulta koituvat veronmaksajien taakaksi. Valvontaa tehostetaan siksi siirtämällä valvontamaksut Finanssi-valvonnalle. Meillä ei olisi myöskään mitään elämää pääomaintensiivisillä aloilla, jollei Finnveraa olisi olemassa, esimerkiksi meriteollisuudessa.

Esitys on saanut valiokunnassa asiantuntijoilta laajasti myönteisen palautteen, ja sitä onkin valmisteltu isolla porukalla kaikkien toimijoiden kesken. On mielestäni hyvä kuitenkin varoa, että Finnverasta ei tule valtion pankkia, joka kilpailee yksityisten pankkien tai pankkien ulkopuolisten rahoitusyhtiöiden kanssa veroeuroilla valtion varoin. Valtioriippuvuus on muutenkin tässä maassa krooninen, kasvua ja kilpailua häiritsevä tauti.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kallio, olkaa hyvä.

17.16 Vesa Kallio kesk: Arvoisa herra puhemies! Koko Suomen pärjääminen on turvallisuus- ja kokonaisturvallisuuskysymys. Se on myös huoltovarmuuskysymys. Erityisesti itäisen Suomen kehityksen esteenä on investointien puute. Se johtuu rahoituksen saatavuudesta varsinkin pienillä ja keskisuurilla yrityksillä sekä maataloilla, kuten tänään täällä on tuotu hyvin esille. Tällä hetkellä myös asunnon ostajilla ja niiden peruskorjaajilla on ongelmia rahoituksen saannissa. Myös yrityskaupat jäävät rahoituksen takia toteutumatta, vaikka myynnissä olevalla yrityksellä olisi vakiintunut asema, markkinat olemassa ja ostajalla haluja sekä kykyjä jatkaa uutena yrittäjänä. Tarvitsemme alueellemme yli vaalikausien ulottuvan investointi- ja uudistusohjelman. Näillä voidaan samalla vahvistaa alueen työllisyyttä. Kaikkiin näihin kysymyksiin ovat alueen toimijat yhdessä tarjonneet ratkaisuehdotuksia muun muassa itäisen Suomen ohjelmaan. Tulokset ovat vielä puuttumassa.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys herättää tällaisessa markkinapuutealueen kansalaisia ja yrityksiä edustavassa edustajassa joitain huolenaiheita:

Hallituksen esityksessä Finnveran toiminnan tarkoituksesta poistettaisiin kohta, jossa yhtiön tarkoituksena on erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten toiminnan kehittäminen ja edistäminen. Tämä voi pahimmillaan heikentää jo valmiiksi huonoa rahoitustilannetta.

Toinen suuri huolenaihe samoilla perusteilla on muutosesitys alueellista tehtävää koskien. Voimassa olevassa yhtiölaissa säädetyistä tarkoituksesta edistää valtion aluepoliittisten tavoitteiden toteuttamista ehdotetaan luovuttavaksi.

Arvoisa puhemies! On hieman vaikea ymmärtää, miksi ja minkä motivaation ajamana hallitukselta näyttää tulevan kaikilta politiikan osa-alueilta esityksiä, joissa suurin osa Suomea joutuu harvoja kasvukeskuksia heikompaan asemaan. Hallitus on jo aiemmin tehnyt monia pk-yritysten kannalta vaikeita päätöksiä, kuten yleisen arvonnäisäveron korotus sekä kotitalousvähennyksen merkittävä heikentäminen. Samanaikaisesti investointiverohyvityksen rajaksi hallitus päätti peräti 50 miljoonaa euroa. Sääntelyn purkaminen on lähtökoh-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2025 vp

taisesti myönteinen asia, mutta sen hinta ei saa olla se, että myös rahoitusmarkkinat vetäytyvät pois suuresta osaa Suomea, eivätkä pelkästään itäisestä Suomesta.

Näitä hallituksen esityksen valuvikoja joudutaan korjaamaan valiokunnassa. Toivottavasti hallituspuolueiden edustajat ovat tähän valmiita. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Aittakumpu, olkaa hyvä.

17.18 Pekka Aittakumpu ps: Arvoisa puhemies! Tämä uusi laki tekee Finnverasta joustavamman toimijan, ja se voi jatkossa vastata markkinoiden muutoksiin nopeammin, mikä on erittäin hyvä asia. Esitys kääntää kymmenen hajanaista lakia yhdeksi selkeämmäksi kokonaisuudeksi, ja tämä on ilman muuta tervetullut muutos. Se auttaa aivan erityisesti juuri pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joista äsken kyselytunnillakin kannettiin huolta. Nämä pienet ja keskisuuret yrityksethän toden totta ovat Suomen talouden perustaa. Esimerkiksi vuonna 24 Finnvera myönsi kotimaan lainoja ja takauksia lähes miljardilla eurolla, ja näistä valtaosa meni juuri pienille ja keskisuurille yrityksille.

Arvoisa puhemies! Kotimainen ruoka ja kotimainen maatalous ovat meidän huoltovarmuuden ja omavaraisuuden tärkeä perusta, ja hallitus on aivan oikein säästänyt suomalaisen maatalouden erilaisilta sopeutumistoimilta. Maataloudesta ei ole leikattu, ja meillä täytyy edelleenkin vahvistaa kotimaista ruuantuotantoa. Maataloudessa on ollut pitkään rahoitusongelmia, ja tämä on vaikeuttanut esimerkiksi sukupolvenvaihdoksia ja uusien investointien tekemistä. Nykyisen lain mukaan, kuten ministeri tuossa hyvässä esittelypuheenvuorossaan kertoikin, Finnvera ei voi kohdentaa rahoituspalvelujaan maatalouteen, ja tämän esityksen myötä näistä rajoituksista nyt sitten luovutaan. Tämä on ilman muuta erittäin hyvä askel, koska me tarvitsemme kaikki mahdolliset keinot suomalaisen ruokatuotannon turvaamiseksi ja vahvistamiseksi.

Tässä esityksessä todetaan, että tämä muutos ei kuitenkaan välttämättä merkitse käytännössä sitä, että rahoitusta kohdennettaisiin näille toimialoille, vaan asia jäisi sitten omistajaohjauksen ja yhtiön harkintaan. Haluankin kysyä arvoisalta ministeriltä: miten nyt varmistamme sen, että Finnvera mahdollisuuksien mukaan voisi uuden lain myötä helpottaa kotimaisen maatalouden tilannetta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Savio, olkaa hyvä.

17.21 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Kiitos elinkeinoministeri Puistolle tämän lakiehdotuksen esittelystä. Tässä on kyseessä siis esitys, jonka myötä erityisesti Finnveran vientiä tukevaa roolia vahvistetaan hallitusohjelman kirjausten mukaisesti. Tämän lakiehdotuksen tultua voimaan tällä hetkellä varsin pirstaloitunut vientiluototusta koskeva lainsäädäntö niputetaan yhdeksi selkeäksi kokonaisuudeksi, jolloin myös hallinnollinen taakka kevenisi. Samassa yhteydessä luovutaan laintasoisista toimialarajoituksista rahoituksen myöntämisessä. Se on erittäin järkevä toimenpide.

Arvoisa puhemies! Valmisteltu laki on puitelaki, joka mahdollistaa uusien yritysrahoitusinstrumenttien joustavan käyttöönoton ilman erillisen lainsäädännön tarvetta jatkossa. Näin esimerkiksi erilaisiin talouskriiseihin reagointi tulee olemaan nykyistä huomattavasti nopeampaa ja tehokkaampaa.

Arvoisa puhemies! Finnveran edellytykset toimia yritysten vaihtoehtoisena rahoituslähteenä tulevat paranemaan merkittävästi tämän lakiehdotuksen myötä. Se on erittäin tärkeä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2025 vp

keää ottaen huomioon muun muassa kiristyneen pankkisäätelyn vaikutuksen pk-yritysrahoituksen saatavuuteen. Samalla luonnollisesti kohenevat pk-yritysten työllistämisen edellytykset.

Arvoisa puhemies! Elinkeinoministeri Puiston esittelemä lakiehdotus on osa hallituksen yritysten toimintaedellytyksiä parantavaa, sääntelyä selkeyttävää ja hallinnollista taakkaa keventävää politiikkaa. Kiitänkin ministeri Puistoa siitä, että hän on paneutunut hallinnonalaansa syvällisesti ja aktiivisesti, ja tekee muiden valtioneuvoston jäsenten tavoin parhaansa kansakuntamme talouskasvun vahvistamiseksi. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Wallinheimo, olkaa hyvä.

17.23 Sinuhe Wallinheimo kok: Arvoisa puhemies! Toden totta, me olemme tätä talousvaliokunnassa ruvenneet jo käsittelemään, ja laki sinänsä on hyvä. Siellä joustavoitetaan itse asiassa Finnveran mahdollisuuksia auttaa näissä rahoituskysymyksissä, ja muutenkin, kun se on tämmöinen puitelain muotoinen, sitä joustavuutta tulee lisää.

Mielenkiintoinen keskustelu käytiin siitä, että vuosista 2005—2006 vuoteen 2020 Finnveran valtuudet olivat lisääntyneet noin 400 prosenttia. Nyt me ollaan noin 38 miljardissa, ja nyt me noustaán 50 miljardiin. Samaan aikaan Suomen valtionvelka on tuplaantunut, ja eittämättä Finnverallakin on paljon riskejä siellä, tappiontakauksia ja näin poispäin. Hypoteettisesti, kun tätä on nostettu noin kolmen neljän vuoden välein ja nyt seuraavaksi ruvetaan puhumaan ehkä sitten 50 miljardista ja jopa 60 miljardiin menoina, niin onko sitä laskettu yhteen, missä tulee vastaan se raja, koska valtionvelka kasvaa tällä hetkellä valtavaa vauhtia ja samaan aikaan sitten näitä valtuuksia nostetaan? Onko tässä tehty minkäänlaista riskikartoitusta sen suhteen, minne asti voimme tässä edetä? [Lauri Lyly: Hyvä kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Sarkkinen, olkaa hyvä.

17.24 Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Kyseessä on tarpeellinen lainsäädännön päivitys ja kokoaminen, ja tietysti valiokunta sitten näihin yksityiskohtiin perehtyy.

Finnveran tehtävähän siis on paikata markkinapuutteita yritys- ja viennin rahoittamisessa, ja myös muilla mailla on vastaavia toimijoita, joten on tärkeää, että myös Suomen instrumentit ovat kunnossa. Kenttä myös elää ajassa, joten instrumenttien on myös eletävä ajassa, joten on hyvä, että joustavuutta tulee.

Tämä itsekannattavuustavoite on tärkeä, mutta tärkeää on myös se, että Finnveralla on riittävä kyky ottaa riskiä, sillä jos haluaa menestyä, se vaatii myös aina riskinottoa. Riski on vaikea kysymys, koska riskiä on oltava valmis ottamaan mutta ei tietenkään liikaa. Eli tämä on jatkuva tasapainoilu riittävän mutta ei liiallisen riskinoton kanssa, ja tähän ei varmaan aivan lopullista vastausta ole, missä se oikea raja kulkee.

Arvoisa puhemies! Niin kuin tänään on puhuttu täällä aiemminkin, yrityksillä on valittavan laajoja vaikeuksia saada rahoitusta tällä hetkellä, erityisesti pk-yrityksillä, ja minun on vaikea uskoa, että kaikki ne yritykset ja kaikki ne hankkeet, joilta pankit eväävät rahoituksen, olisivat elinkelvottomia. Kyllä tässä on ehkä nyt jotain muutakin kyseessä. Jonkinlainen markkinapuutehan tämä on, joten on tärkeitä, että Finnvera toimii tässä, jotta yritykset saavat rahoitusta elinkelvoksiin hankkeisiin. On tärkeitä, että hallituksessa ja minis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2025 vp

teriössä myös pohditaan tätä, mikä on se ongelma, miksi pankit ovat niin niuhoja nyt tällä hetkellä rahoituksen myöntämisessä, ja voiko sille tehdä jotain.

Toinen asia on myös se, että kaikki yritykset eivät saa edes peruspankkipalveluita, eli ne eivät saa edes tiliä avattua, jolloin yritystoiminnan käynnistäminen voi olla erittäin vaikeata tai jopa mahdotonta. Yksityishenkilöille pankeilla on velvoite tarjota peruspankkipalveluita, mutta yrityksille tätä vastaavaa velvoitettahan pankeilla ei ole. Tämä ongelma koskee monia suomalaisia, erityisesti ulkomaalaistaustaisia yrittäjiä mutta ei pelkästään ulkomaalaistaustaisia yrittäjiä, ja on kyllä kansantalouden kannalta kestävämpiä, jos yritykset jäävät perustamatta sen takia, ettei niinkin yksinkertaista asiaa kuin tiliä saa avattua. Joten toivon, että myös tähän asiaan työ- ja elinkeinoministeriössä ja kaikilla muilla relevanteilla tahoilla perehdytään ja käydään dialogia ja tarvittaessa sitten mietitään, onko tässä jokin sellaista sääntelyä, mitä pitäisi muuttaa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Keskustelulle tässä vaiheessa varattu aika lähestyy nyt loppuaan. Annan vastauspuheenvuoron ministeri Puistolle, ja muutoin keskustelua jatketaan myöhemmin tässä istunnossa. — Ministeri Puisto, kolme minuuttia, olkaa hyvä.

17.27 Elinkeinoministeri Sakari Puisto: Kiitoksia, arvoisa puhemies! Monia hyviä näkökohtia tässä. — Maatalous nousi esille jo aikaisemminkin kyselytunnilla, ja tosiaan maataloussektorilla on ollut haasteita kannattavuudessa. Toisaalta investointitarpeet ovat isoja, ja nyt kun tästä laista poistetaan nämä toimialarajoitteet eli laajennetaan tätä käytännössä, niin se parantaa maatalouden rahoitusmahdollisuuksia. Se pitää paikkansa, että tässä itse laissa ei ole sinänsä maatalouden rahoittamisen linjausta vaan siihen tarvitaan erillinen yhtiön päätös vielä, mutta näkisin, että maatalouden yrityksillä esimerkiksi omistajanvaihdokset tai sukupolvenvaihdokset ovat keskeinen osa toimintaa ja sellainen, mistä saadaan hyötyä. Eli erilaista toimintaa maatalouden puolella mutta myös puheenaiheeksi tulleen rakennusalan puolella voidaan tehdä, kunhan kriteerit täyttävät Finnveran rahoituksen yleiset edellytykset, ja siihen kuuluu muun muassa se, että rahoitusta ei tule kohdistaa käyttötarkoitukseen, missä rahoituksen takaisinmaksu perustuu kohteen myynnin onnistumiseen tai sen spekulatiiviseen arvonnousuun.

Nousi kysymys myös alueellisesta näkökulmasta, ja korostan sitä, että vaikka erillistä mainintaa laissa ei ole, niin kuitenkin valtion aluepoliittisia ja myös kuntapoliittisia tavoitteita voidaan tästä huolimatta edistää yhtiön kautta tarjottavalla rahoituksella.

Ja kyllä, edustaja Sarkkiselle — vaikka tämä keskustelu nyt menee tietysti tästä itse Finnvera-esityksestä ulkopuolelle: Itsekin olen nähnyt varsin jopa niin kuin erikoisia yksittäistapauksia, että joku henkilö ei ole saanut ihan peruspankkipalvelua auki, ilman että siinä olisi nähdäkseen mitään järkevää syytä. Sinänsä tämä ainakin tuntuu hyvin erikoiselta, ja meillä on toinen työryhmä, missä käsitellään nimenomaan näitä peruspankkipalveluita ja niiden saatavuutta ikään kuin oikeutena ja osana modernia yhteiskuntaa. Tämä työryhmä tekee työtä vielä muutaman kuukauden, ja muistaakseni vuoden lopussa on sen päätöksen aika ja sitten toimenpiteet. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa muiden asiakohtien jälkeen.

Asian käsittely keskeytettiin kello 17.31.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2025 vp

Asian käsittelyä jatkettiin kello 18.29.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytettyä asiakohtaa 5. Keskustelu jatkuu. — Edustaja Kilpi poissa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.